

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشگاه علوم پزشکی

خدمات بهداشتی درمانی ایران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره نظری- عملی»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: اخلاق پزشکی
عنوان درس: اخلاق در پژوهش کارشناسی ارشد
نوع و تعداد واحد: 1:1
نام مسؤؤل درس: سعیده سعیدی طهرانی
مدرس/ مدرسان: خانم دکتر فروزنده، خانم دکتر هاشمی، آقای دکتر بیرویدیان، خانم دکتر بهمنی، خانم دکتر نوروزی، خانم دکتر سعیدی طهرانی
پیش نیاز/ همزمان:
رشته و مقطع تحصیلی: قارچ شناسی/ فیزیولوژی/ فیزیک پزشکی/ انگل شناسی/ ویروس شناسی/ آناتومی/ بیولوژی تولید مثل/ ژنتیک انسانی/ بیوشیمی بالینی/ ایمنی شناسی

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: استادیار
رشته تخصصی: اخلاق پزشکی
محل کار: دانشکده پزشکی
تلفن تماس: ۸۸۷۰۳۳۲۵
نشانی پست الکترونیک: s.saeeditehrani@gmail.com

¹نوع واحد: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب در برنامه آموزشی

توصیف کلی درس :

از انجایی که کلیه پژوهشگران در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری باید فعالیت پژوهشی انجام دهند. درس اخلاق در پژوهش به پژوهشگران کمک می‌کند تا با درک بهتر از اصول اخلاقی، پژوهش‌های خود را به صورت اخلاقی و علمی انجام دهند و به اعتبار علمی جامعه کمک کنند.

درس اخلاق در پژوهش در حیطه‌های پزشکی به بررسی اصول و قواعد اخلاقی مرتبط با انجام تحقیقات حوزه پزشکی می‌پردازد. این درس اهمیت رعایت اخلاق در فرآیند پژوهش را مورد تأکید قرار می‌دهد و به پژوهشگران کمک می‌کند تا با مسئولیت‌پذیری و رعایت ملاحظات اخلاق در پژوهش در کار خود عمل کنند.

اهداف کلی / محورهای توانمندی (Competency):

- شناختی: آشنایی با ضرورت رعایت دستورالعمل‌های اخلاقی در پژوهش‌های زیست پزشکی
- روان حرکتی: توانایی تبیین و بحث در خصوص موارد کاربردی رعایت دستورالعمل‌ها در عناوین پژوهشی
- عاطفی: ایجاد علاقه و انگیزه در فراگیران به یادگیری دستورالعمل‌های اخلاق در پژوهش و ایجاد حساسیت در تحلیل اخلاقی طرح‌ها

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی (Core Competency):

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

در پایان درس دانشجو می‌تواند

مفاهیم اصول اخلاقی در پژوهش‌های زیست پزشکی را توضیح دهید

ضرورت رعایت کدهای اخلاق در پژوهش را توضیح دهد

تحلیل اخلاقی مربوط به کارآزمایی بالینی را تشخیص دهد و کدهای اخلاقی را در آن به کار برد

تحلیل اخلاقی مربوط به پژوهش‌های زیست پزشکی را تشخیص دهد و کدهای اخلاقی را در آن به کار برد.

* نکته: جهت تکمیل این قسمت می‌توان از رئوس مطالب در برنامه آموزشی (کوریکولوم) دوره در رشته مرتبط و همچنین نظر مدرسین استفاده کرد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

رویکرد آموزشی²:

مجازی³

حضوری

ترکیبی⁴

روش های یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد حضوری

سخترنانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

بحث در گروه های کوچک

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روشهای زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می رود.

لطفا نام ببرید

جدول تقویم ارائه درس.....

روز و ساعت کلاس.....

جلسه	عنوان مبحث فعالیت یادگیری/ تکالیف	روش یاددهی- یادگیری	تاریخ ارائه	نام مدرس/ مدرس
1	راهنمای عمومی اخلاق در پژوهش با ازمودنی انسانی کارازمایی بالینی وملاحظات اخلاقی ان	سخترنانی تعاملی	۱۴۰۳/۷/۴	خانم دکتر فروزنده
2	تاریخچه وسیر تحولات راهنماهای اخلاق در پژوهش های پزشکی ارکان کمیته های اخلاق در پژوهش های پزشکی واشنایی با پژوهشیار	سخترنانی تعاملی	۱۴۰۳/۷/۱۱	خانم دکتر هاشمی
3	رضایت آگاهانه ورازداری در پژوهش های پزشکی مالکیت داده ها	سخترنانی تعاملی	۱۴۰۳/۷/۱۸	اقای دکتر بیرودیان
4	ارزیابی سود وخطر وبه حداقل رساندن خطر در پژوهش های پزشکی محافظت از شرکت کنندگان در پژوهش نحوه جبران هزینه های ازمودنی	سخترنانی تعاملی	۱۴۰۳/۷/۲۵	خانم دکتر بهمنی
5	ملاحظات اخلاقی ویژه در پژوهش های ژنتیک واستفاده از سلول های بنیادی	سخترنانی تعاملی	۱۴۰۳/۸/۲	خانم دکتر نوروزی

2. Educational Approach

3. Virtual Approach

4. Blended Approach

خانم دکتر سعیدی طهرانی	۱۴۰۳/۸/۹	سخنرانی تعاملی	ملاحظات اخلاقی کار با حیوانات آزمایشگاهی	6
خانم دکتر بهمنی	۱۴۰۳/۸/۱۶	سخنرانی تعاملی	اخلاق در انتشار نتایج حق نویسندگی سورفتار پژوهشی تعارض منافع در پژوهش	7

وظایف و انتظارات از دانشجو:

وظایف عمومی دانشجو و انتظارات در طول دوره نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه های کلاس⁵

روش ارزیابی دانشجو:

▪ ذکر نوع ارزیابی:

- ارزیابی تراکمی (پایانی)⁶

با لحاظ مشارکت در کلاس و حضور و غیاب

* نکته: ذکر روش ارزیابی دانشجو (شفاهی، 3

کتبی (چهارگزینه ای، درست نادرست،

منابع:

منابع شامل کتاب های درسی، نشریه های تخصصی، مقاله ها و نشانی وب سایت های مرتبط می باشد.

الف) کتب: Ethics in Research نوشته ترور اسمیت

محتوای کلی کتاب

مبانی اخلاق در پژوهش

تعریف و اهمیت اخلاق در پژوهش

⁵ وظایف عمومی می توانند در همه انواع دوره های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

⁶ . Summative Evaluation

تاریخچه و توسعه اصول اخلاقی

اصول کلیدی اخلاقی

احترام به افراد و حقوق آنها

صداقت و شفافیت در گزارش نتایج

مسئولیت‌پذیری در قبال پیامدهای پژوهش

چالش‌های اخلاقی

تقلب علمی و سرقت ادبی

مسائل مربوط به حریم خصوصی و رضایت آگاهانه

تضاد منافع و تأثیر آن بر پژوهش

راهنماها و استانداردها

بررسی کدهای اخلاقی و دستورالعمل‌های معتبر

نقش نهادهای نظارتی در تضمین رعایت اصول اخلاقی

مطالعات موردی

تحلیل نمونه‌های واقعی از پژوهش‌های اخلاقی و غیر اخلاقی

درس‌هایی که می‌توان از این نمونه‌ها آموخت.